

НЭГ. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЕРӨНХИЙ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Хөтөлбөрийн нэр/индекс Бага боловсрол англиар **011302**

1.2. Сургалт явуулах хэлбэр: Өдөр/эчнээ

1.3. Хөтөлбөрийг хариуцах, сургууль, салбарын нэр, харилцах хаяг:

Багшийн сургууль, Бага боловсрол арга зүйн тэнхим, <Ц.Тамир, тэнхимийн эрхлэгч, ts.tamir@msue.edu.mn, Бага тойруу 14, VIII хороо, МУБИС-ийн Хичээлийн V байр 206 тоот, 99198133>

1.4. Хүснэгт 1. 1.4 Хөтөлбөрийг боловсруулсан багийн гишүүдийн мэдээлэл

Багшийн код	Овог нэр	Эрдмийн цол, зэрэг
T.OP01	Доржготов Наранцэцэг	Ph.D, проф
T.ML01	Гаанжуур Бямбацэрэн	Ph.D, дэд проф
T.MS01	Дагва Энхцэцэг	Ph.D, дэд проф
T.ML03	Аюуш Оюунтунгалаг	Ph.D, дэд проф
T.PE04	Нямаа Цогзолмаа	Ph.D, дэд проф
T.MS05	Дэлэг Амартүвшин	Ph.D, дэд проф
T.AE01	Загд Баярмагнай	Ph.D, дэд проф
T.AE20	Дэмбэрэл Цэдэн-Иш	Ph.D
T.ML06	Цэвээндаш Дэлгэрсайхан	Ph.D
T.ML20	Батчулуун Булган	Ph.D
T.ML09	Түвдэн Энхтуяа	Ph.D
T.PE03	Ганболд Бямбатогтох	Ph.D
T.MS09	Балжинням Түмэнцэцэг	Ph.D
T.AE06	Цэвээннамжил Тамир	Ph.D
T.MS12	Авид Гантуул	Ph.D
T.ML12	Дагдан Ганболд	Ph.D
T.ML10	Намсрай Даваасүрэн	Ph.D
T.MS13	Содном Батхуяг	Ph.D

T.PE10	Гантөмөр Энхжаргал	Ph.D
T.ML14	Мэндсайхан Энхжаргал	Ph.D
P.AT03	Гриш Заяабат	Ph.D

1.5. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхлэх хугацаа: Намар, хавар

1.6 Сургалт явуулж ирсэн түүхэн, туршлага

МУБИС нь бүрэлдэхүүний 7 сургууль, салбар 2 сургууль, 1 цэцэрлэг, 1 Ерөнхий боловсролын сургуультайгаар үйл ажиллагаа явуулж байна. Байгууллагын магадлан итгэмжлэлийг 1999, 2004, 2018 онуудад хийлгэсэн. МУБИС нь 2014 оноос эхлэн сургалтын кредит системд шилжсэн. Бакалаврын түвшинд 36 хөтөлбөрийн 41 мэргэжлээр 8.035, магистрын түвшинд 45 мэргэжлээр 2.217, докторын түвшинд 17 мэргэжлээр 1.007 суралцагчтай бөгөөд үүний 1.548 суралцагч нь гадаад оюутан байна. Багшийн сургууль бүрэлдэхүүний сургууль бөгөөд “Багш, бага ангийн боловсрол”, “Багш, урлагийн боловсрол” гэсэн бакалаврын, болоод ахисан түвшний хөтөлбөрүүд хэрэгжүүлж байна.

Багшийн сургууль нь Монгол Улсад мэргэжлийн боловсон хүчин бэлтгэж эхэлсэн анхны ууган сургуулийн нэг юм. 1922 онд анх “Багш нарын түр курс” нэртэйгээр 2 багш, 15 сурагчтайгаар нээн хичээллүүлж эхэлж байсан. МУБИС-ийн багшийн сургууль нь 4 тэнхим, 38 багш, 1417 оюутан, захиргаа, нийтлэг үйлчилгээний 34 ажилтан, 2 хичээлийн байр, 5 лаборатори, 40 гаруй анги танхимд үйл ажиллагаа явуулж байна. Тус сургуульд 10-аас дээш жил ажиллаж байгаа багш нар 92 хувьтай байна.

Багш нар Япон, Хятад, Солонгос, ОХУ –д магистр, докторын зэрэг хамгаалсан. Багшийн сургуулийн хувьд Японы Tokyo Gakugei University (2007), Nagoya University, Graduate School of Education and Human Development, School of Education (2013), Финляндын University of Lapland /Finland/ (2015), АНУ-ийн Columbia college (2011) зэрэг сургуулиудтай хамтран багш солилцох, мэргэжил дээшлүүлэх, туршлага судлах, эрдэм шинжилгээний хурал болон сургалт зохион байгуулах, хамтарсан хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн аргачлалаар судалгаа хийх, хөтөлбөрт судалгаа шинжилгээ хийх зэрэг ажлуудыг

зохион байгуулж байна. Багшийн сургууль нь “Багш, бага ангийн боловсрол”, “Багш урлагийн боловсрол” гэсэн хоёр сургалтын хөтөлбөрөөр ЕБС-ийн бага ангийн болон дуу хөгжмийн багш бэлтгэдэг.

Японы Нагояа их сургуультай хамтарсан Хүүхдийн хөгжлийг дэмжих төв, Бага боловсролын багш нарын мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, арга зүйн төв, практик сургалтын “Тусгал инкубатор”, Эко боловсрол олгох "Ногоон замнал" зэрэг багш, оюутны бие даалтын төвүүд ажилладаг. 1998 оноос магистрын сургалтаа эхлүүлж, монгол, өвөр монгол оюутныг ахисан түвшний сургалтдаа хамруулж ирсэн. Сургалт цахим болон танхимын гэсэн хоёр хэлбэрээр хэрэгжиж байна.

1.8 Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх үндэслэл, эрэлт хэрэгцээ

Өнөөдөр дэлхийн боловсролын чанарын шинэчлэл суралцагчийг тодорхойгүй ирээдүйд бэлтгэх, төвөгтэй асуудлыг таньж мэдэх, шийдэх, дасан зохицох чадвар эзэмшүүлэх, энтрепренёр сэтгэлгээг төлөвшүүлэх, инноватор, бизнес удирдагчдыг дэмжин хөгжүүлэхэд бэлтгэхэд чиглэж байна. Үүнээс үндэслэн дасан зохицох, бие даан ажиллах, харилцааны чадварыг хөгжүүлэхэд бага боловсролын зорилгыг чиглүүлж, эдгээр чадварыг хөгжүүлдэг багшийн хэрэгцээ үүссэнээс хөтөлбөрийн үзэл баримтлал, зорилго, хичээлийн агуулга, арга зүй шинээр томъёологдож, дахин бага ангийн багш бэлтгэх асуудлыг шинээр дизайнчлах хэрэгцээ гарч шинэчилсэн загвартаа 3,5+1,5 гэсэн загвар оруулж, 1,5 жилээр магистр бэлтгэнэ. Хөтөлбөрийн үзэл баримтлалын шинэчлэгдсэн тулгуур ойлголтууд :

- Шинэ эриний суралцагчийн сурах хэв маягт тулгуурлах
- Үр дүнд суурилсан боловсролын тогтолцоог хөгжүүлэх(Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр)
- Хүн бүрд чанартай боловсрол эзэмших тэгш боломж бүрдүүлэх, 2. боловсролыг хувь хүний хөгжил, гэр бүлийн амьдралын баталгаа, 3. Улс орны хөгжлийн суурь болгон насан туршдаа суралцахуйн тогтолцоог бэхжүүлнэ. (Алсын хараа 2050, МУ-ын урт хугацааны хөгжлийн бодлого)

- Боловсролын өөрчлөлтийн шаардлага, (Jarvis P., 1989) багшлахуйгаас суралцахуйд, амьдралын турш суралцах, МТХ мэдлэг түгээх хэрэгсэл болгох, салбар хоорондын мэдлэг
- Багшийн үүрэг сурах соёлыг бий болгох, дасгалжуулагч байх, харилцан яриа, маргаан, мэтгэлцээн, хэлэлцүүлэг өрнүүлж, нийгмийн харилцааг дэмжиж, сэтгэл зүйн дэмжлэг үзүүлдэг байх ёстой (Ариунболд.Ж, 2022.,СХБООЗ)
- Боловсролын салбарт баримталж буй үзэл баримтлал, парадигмын нөөц шавхагдсаныг ухаарч системийн сэтгэлгээний үндсэн дээр бүх талын оролцоотой боловсролын систем, сургалтын байгууллагуудыг дахин дизайн хийх (Бадарч.Д, Системийн сэтгэлгээ)
- Хүмүүнлэгийн үнэт зүйлийг бүх талаар дэмжих
- Амьдралын турш ур чадвар, чадамж эзэмшүүлэх замаар хөдөлмөрийн зах зээлд бэлтгэх, тогтвортой ирээдүйд бэлтгэх
- Цахим ба хүмүүний харилцааны ирээдүйг тэгш хүртээмжтэй, ёс зүйтэй болгох (Их сургуулиудыг өөрчлөх 7 чиглэл, 1999, 2030 он хүртэлх дээд боловсролын талаарх цогц бодлого)

Багш мэргэжлийн тодорхойлолтод багш мэргэжлийн чадамж, заадаг хичээлийн чадамжийг хүрээ болгон авч үзэж байсан бол хувьсан буй боловсролын шинэчлэл багш мэргэжлийн чадамжийн хүрээг өдөр бүр сайн багш байх, юу зааж байгаагаа мэддэг байх, суралцагчаа дэмжих чиглүүлэх, нийгэмд байр сууриа эзлэх гэсэн 4 чадамжийн хүрээнд хувааснаас үндэслэн Багшийн сургуулийн багш бэлтгэх чадамжийн хүрээг 2014 оноос хойш хувь хүний чадамж, багш мэргэжлийн чадамж, мэргэшиж буй мэргэжлийн чадамж гэсэн 3 хүрээгээр тодорхойлж, заадаг хичээлийн, судалгааны ажил эрхлэх, хөтөлбөр, агуулга хөгжүүлэх, сэтгэл хөдлөлийн, нийгэмшихүй соёлын, насан туршдаа суралцахуйн, харилцаа холбоо тогтоох, мэдээлэл харилцааны, байгаль орчны, дижитал хэл, сэтгэлгээний чадамжууд гэж ангилж, багш бэлтгэх зорилгоо тодорхойлж багш мэргэжлийн түшингээ бакалавр, ахисан түвшин гэж ялган ахисан түвшний сургалтын хөтөлбөрөө мэргэжлийн болоод судлаач багш бэлтгэхэд зорилгод нийцүүлэн 2 өөрөөр хөтөлбөр хэрэгжүүлж ирсэн.

ХОЁР. ХӨТӨЛБӨРИЙН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ

2.1. Сургуулийн эрхэм зорилго, зорилт:

МУБИС-ийн эрхэм зорилго, зорилтууд

Боловсролын салбарыг хүүхэд бүрийг хөгжүүлэх чадвартай бүтээлч багш, мэргэжлийн хүн хүчний нөөцөөр хангах

Багшийн сургуулийн зорилго

Монгол сэтгэлгээтэй дэлхийн иргэнийг бүтээгч, оюунлаг, ёс суртахуунтай, мэргэжлээ эрхэмлэдэг, өөрийгөө тасралтгүй хөгжүүлэх эрмэлзэлтэй багш бэлтгэх, бага боловсролын онол, арга зүй, судалгаа, инновацийн төв байх

Багшийн сургуулийн уриа: Монголын ирээдүй биднээс эхтэй.

2.2. Хөтөлбөрийн зорилго, зорилт, хамрах хүрээ

“Бага боловсрол” магистрын хөтөлбөрийн зорилго

“Магистр, бага боловсрол” нь бага боловсролын багш нарын боловсролын зэргийг ахиулах, бага боловсролын багш нарыг судалгааны арга зүйн чиглэл болон бага боловсролын арга зүйн чиглэлээр чадавхжуулах, бэлтгэх хөтөлбөр юм. Энэ хүрээнд бага боловсролын магистрийн хөтөлбөр нь бага боловсролын чиглэлээр судалгаанд суурилсан шийдвэр гаргах, сургуулийн бага насны хүүхдийн хөгжлийн дэмжлэгийг нөхцөл байдал, дэвшилтэт технологи, бүтээлч арга зүй, шинжлэх ухааны ололт амжилт дээр тулгуурлан үзүүлэх, хөгжүүлэх чадамжтай мэргэжилтэн бэлтгэх зорилготой.

Дээрх зорилгыг хангахын тулд дараах зорилтуудыг дэвшүүлсэн болно.

1. Бага боловсролын онол, үзэл баримтлалын мөн чанарыг ойлгож, тэдгээрийн хөгжлийг уламжлал болон шинэчлэлийн үүднээс харьцуулан судалж, боловсролын практикт хэрэглэх;
2. Боловсролын бодлого, эрх зүйн баримт бичиг, үндэсний хөтөлбөр, тэдгээрийн хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийж, боловсролын үйлчилгээг

хүргэхэд шаардагдах нөөц, үйл явцыг тодорхойлох, шийдвэр гаргах, хэрэгжүүлэх;

3. Судлан шинжлэх арга зүй, арга, аргачлал боловсруулан судалгаа, шинжилгээний ажилдаа хэрэглэх, үр дүнг боловсруулах, нийтийн хүртээл болгох;
4. Судалгааны мэдээлэл, эх сурвалж цуглуулах, нэгтгэх, үр дүн боловсруулахад МХТ болон гадаад хэл хэрэглэх;
5. Суралцагч, багшийн хөгжил, хувийн онцлог, ялгаатай хэрэгцээ, төлөвшлийг шинжлэх ухааны үндэстэй судлах, тэдний ахиц амжилт, хөгжлийг үнэлж, дэмжих, бусдад хүндэтгэлтэй харьцах;
6. Боловсролын судалгааны ажилд ёс зүйтэй хандах, бусдын нэр хүндийг хүндэтгэх, хамтран ажиллах;
7. Өөрийн хөгжих хэрэгцээгээ ухамсарлах, насан туршдаа суралцах хандлага, чадамжтай болсон байна.

2.3. Хөтөлбөрийн хүлээгдэж буй үр дүн (МУБИС)

1. Хувь хүний мэдлэг, чадвар, хандлага

- 1.1. Салбар шинжлэх ухааны онол, арга зүйн хөгжлийн шинэ чиг хандлагыг нийгмийн хөгжилтэй холбон тайлбарладаг.
- 1.2. Мэргэжлийн болон боловсролын судалгааны ажлын арга зүй эзэмшсэн, үр дүнг боловсруулахдаа орчин үеийн технологи сонгон ашигладаг, судалгааны бүтээлүүдээс эш татаж, зүй зохистой ашиглан эрдэм шинжилгээний оновчтой дүгнэлт хийдэг.
- 1.3. Судалгааны ажлын үр дүнг эх хэлээрээ шинжлэх ухааны үндэстэй бичдэг, найруулдаг, хэлэлцүүлдэг.
- 1.4. Англи болон түгээмэл гадаад хэлээр мэргэжлийн мэдээлэл ашиглах, бичих, хэлэлцүүлэх, өөртөө итгэлтэйгээр, бусдад ойлгомжтой илтгэдэг.
- 1.5. Судлаачид, эцэг эх, сургуулийн удирдлага, хамт олон, багш нар, судалгаанд оролцогчид, суралцагчидтай бие даан болон багаар хамтран ажилладаг.

- 1.6. Судалгаанд суурилан шинжлэх ухааны үндэслэлтэйгээр асуудалд ханддаг.
- 1.7. Оюуны өмчийг дээдлэн судлаачийн ёс зүйг баримталдаг.
- 1.8. Мэргэжлийн онол болон судалгааны арга барилд тасралтгүй суралцаж, нээлттэй хөгжлийг хамтдаа эрэлхийлдэг.

2. “Бага боловсрол магистр”-ын мэдлэг, чадвар, хандлага

- 2.1. Боловсрол судлал, сэтгэл судлалын онол арга зүйг эзэмших, сургуулийн бага насны хүүхдийн хөгжлийн зүй тогтлыг нийгмийн хөгжилтэй холбон тайлбарлах
- 2.2. Бага боловсролын судлагдахууны онол, үзэл баримтлалыг судалгааны ажлын арга зүйтэй уялдуулах
- 2.3. Бага боловсролын тулгамдсан асуудлыг тодорхойлж, шийдвэрлэх арга замыг эрэлхийлэх, судалгааг төлөвлөх, зохион байгуулах, үр дүнг боловсруулах, эргэцүүлэх
- 2.4. Бага боловсролын хөтөлбөрийг судлах, үнэлэх, хөгжүүлэх
- 2.5. Сургуулийн бага насны хүүхдийг оношлох, суралцагчдын ялгаатай хэрэгцээнд тохируулан сургалтад хэрэглэх
- 2.6. Сургалт, суралцагчийг дэмжих үйл ажиллагаанд цогцоор хандах